

MEMÒRIA

TAC arquitectes, Barcelona, Juny de 2010

TAC, Taller d'Arquitectes col·laboradors slp
Eduard Gascón i Jordi Roig arqtes

Carrer Tuset núm 8, 6è, 1a
Barcelona 08006
tac@tacarquitectes.com
tel. 93 292 22 08
fax. 93 292 27 08

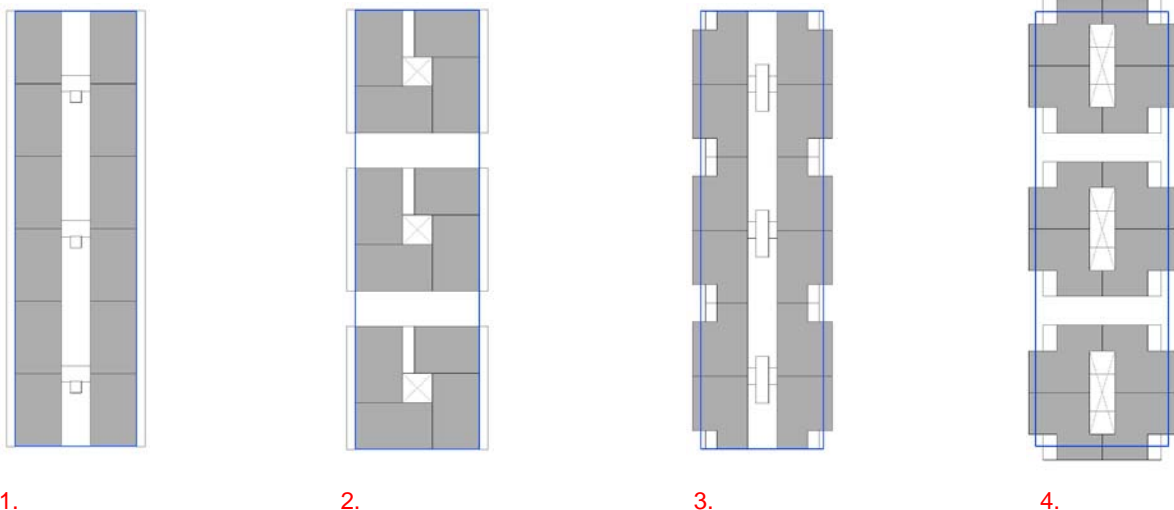
TAC arquitectes, Barcelona, Juny de 2010

Ordenació general.

El conjunt d'habitatges de promoció pública que es desenvoluparà al nord de la propietat del Centre Borja i límit amb l'avinguda del Pla del Vinyet, configura una nova oportunitat de fer ciutat en el sector est de Torre Blanca de Sant Cugat del Vallès. Aquest àmbit es caracteritza per la forta presència d'una ciutat jardí intensa, constituïda per blocs d'illes semiobertes, amb interiors privatis i amb poca presència comercial. Alhora en la seva façana sud un seguit d'equipaments educatius (Escola Europa, ESADE Creapolis) i d'oci (auditori i multicines) imprimeixen un caràcter singular a aquest indret. Com fer el transit entre aquest teixit heterogeni i els espais lliures que la ciutat ofereix en aquest punt es objecte del Planejament derivat (entre d'altres intencions) i de les solucions arquitectòniques de detall que se'n deriven.

La parcel·la assignada es de directriu marcadament longitudinal, amb unes mides de 75 mts per 21 ms d'amplada, coincidint l'orientació nord-sud amb la dimensió més llarga. Una pendent suau de quasi el 3% ascendeix cap al espai lliure enfront del Centre Borja, mirant cap a la serralada de Collserola determina també la topografia del solar.

El gàlib que proposa el planejament ens suggereix pensar en un primer moment amb un doble bloc, o una massa construïda de gran impacte en el entorn. Els diferents assajos plantejats ens fan transitar del conjunt compacte cap a la morfologia de la vila urbana més fragmentada, més adient amb el territori circumdant.

El projecte que presentem defuig de l'efecte muralla, de la contundència morfològica cercant una fragmentació de la massa construïda que tant solucioni el programa habitacional com millori la seva integració en el paisatge difós i es presenti d'una manera més amable a la ciutat que l'acull.

L'accés rodat dels vehicles al aparcament col·lectiu es produeix lateralment, mirant d'interferir el mínim possible en la configuració de l'espai lliure. Aquest s'organitza com una successió de parterres o plataformes plantades que relliguen els espais lliures del sector: del parc de la Pollancreda, al parc de l'Arboretum passant pel carrer de Domènech i Muntaner. Unes zones de descans sota la plantació d'arbres autòctons, una area de jocs infantil al inici del recorregut i un paviment continu de baix impacte ambiental son dels pocs elements que configuren l'espai lliure enfront del conjunt d'habitatges.

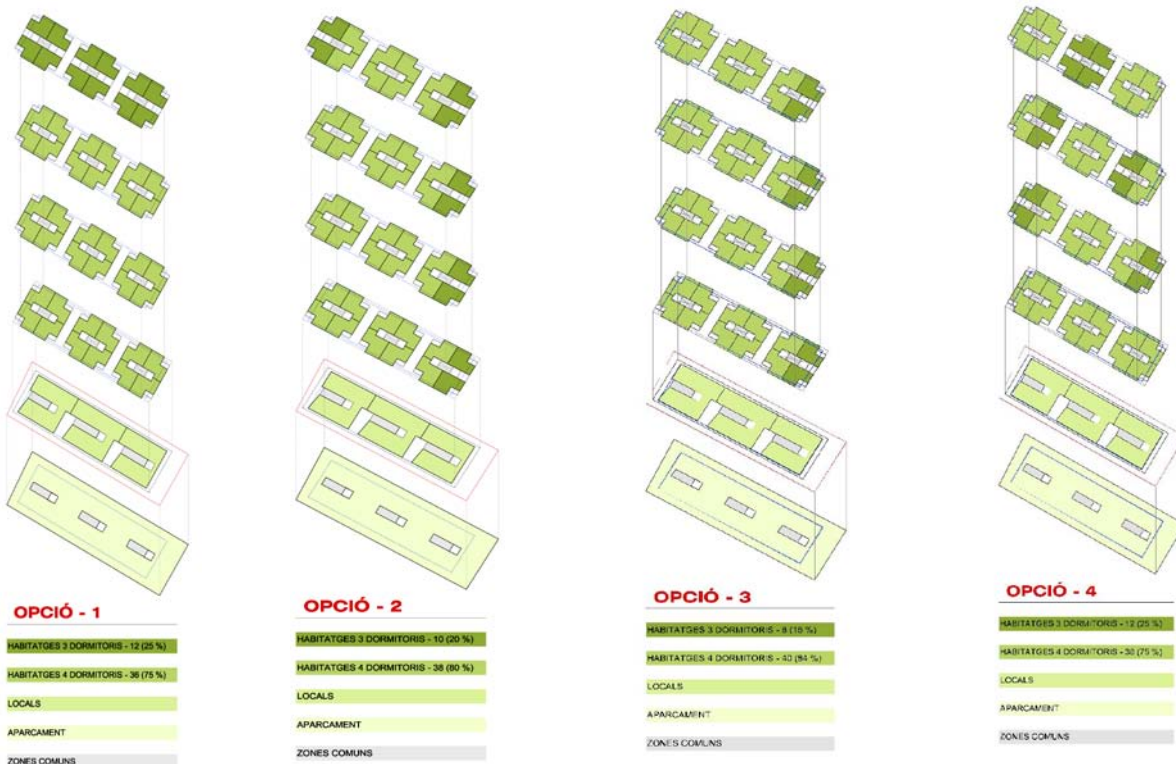
Programa funcional.

Com ja s'ha enunciat tres volums independents sobre una plataforma esglaonada emfatitzen la dimensió seqüencial sense perdre l'ordre unitari de tot el conjunt. Cada una d'aquestes viles urbanes organitza quatre habitatges per replà de quatre dormitoris cadascun. El fet d'esglaonar el conjunt ens permet resoldre de la millor manera l'ajust entre la rasant exterior i els vestíbuls d'accés, i també permet produir d'una forma natural la separació addicional de tres metres en la quarta planta, exigida per el concurs en la façana de l'Avinguda del Pla de Vinyet. Tan mateix ens permet mantenir les escales obertes (sense sectoritzar) doncs estem per sota de l'alçada màxima d'evacuació permesa.

En planta soterrani s'organitza un aparcament de forma lineal amb quatre rengleres d'estacionaments que acull les 97 places de cotxes, 36 de motos i 97 de bicicletes previstes segons planejament. La rampa semaforitzada es situa lateralment per tal de minimitzar el seu impacte en la planta baixa i en el seu desplegament inferior. Una anella de circulació perimetral ofereix la correcta maniobrabilitat de l'aparcament. Les escales d'evacuació, tres dependències d'instal·lacions centralitzades per cadascun dels nuclis de comunicació així com el traspàs del pati central es situen en la part central de l'aparcament.

La planta baixa, sota la plataforma acull els locals de negoci i els vestíbuls d'accés a les diferents escales de veïns. L'espai lliure entre les diferents vil·les urbanes marca i determina l'accés cap al nucli de comunicacions. Una porxada il·luminada zenitalment pauta el recorregut cap al vestíbul.

La plantes tipus acullen 4 habitatges per replà al voltant del nucli de comunicacions i pas d'instal·lacions centralitzades així com un pati vertical que regularà climàticament l'interior dels habitatges tot oferint ventilació creuada. L'orientació est-oest del conjunt obliga a una estratègia de contenció i protecció enfront de la sobre exposició dels habitatges. La sala s'enretira per tal de produir una generosa terrassa de dos metres i mig de profunditat. Els dormitoris actuaran com un *buffer* climàtic respecte al interior. La façana serà ventilada per tal de minimitzar la inèrcia tèrmica del conjunt. La cuina i els nuclis de sanitaris actuen com element inamovible al centre de la planta. Els percentatges de habitatges de 4 i 3 dormitoris s'aconsegueixen suprimint a la planta estàndard el quart dormitori per una terrassa passant a la sala-menjador. Aquests pisos es poden situar en el darrer nivell, o bé a la capçalera sud o bé aleatòriament per tal d'aconseguir visuals creuades entre els patis de les tres vil·les urbanes. El conjunt consta de 48 unitats. De 36 a 40 corresponen al tipus de 4D i de 12 a 8 corresponen al tipus de 3D, segons la combinació escollida finalment.

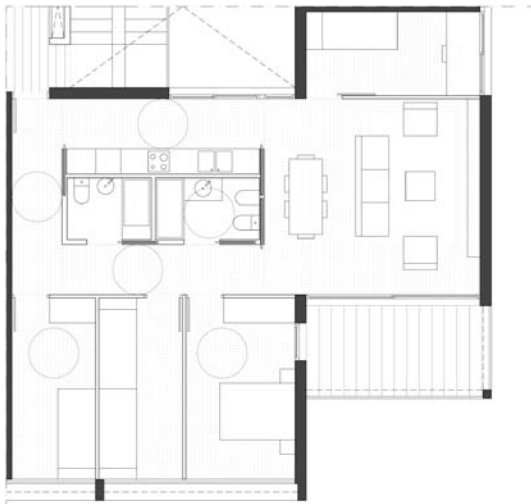

Reflexions tipològiques.

Superar la desjerarquització de l'habitatge i aconseguir uns espais versàtils i polivalents haurien de ser objectius prioritaris en el disseny de l'habitatge contemporani. La desvinculació del quart dormitori com a peça comodí que tan pot resoldre una pernoctació intermitent, com incorporar-se a la sala, com esdevenir estudi-biblioteca o inclús sala de televisió ens demostra la polivalència d'aquesta estança.

També el primer dormitori relacionat amb l'accés ens ofereix l'opció de convertir-se temporalment amb oficina de teletreball o despatx professional de mínimes dimensions sense interferir en la vida domestica de la resta del habitatge. La posició central dels serveis pauta i organitza l'interior i alhora ens ofereix la possibilitat de recórrer el pis de maneres diferents aconseguint un veritable *bypass*. La fenestració modular de la façana haurà de permetre diferents alternatives distributives i dimensionals dels dormitoris. L'emmagatzematge al interior de l'habitatge es podrà situar vinculat al pas però també al interior dels dormitoris i al perímetre de la resta d'estances.

Els habitatges seran tots practicables tal i com exigeix el nou Decret d'habitabilitat. La promoció acollirà una unitat adaptada en la planta quarta acomplint així el també el Codi d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques.

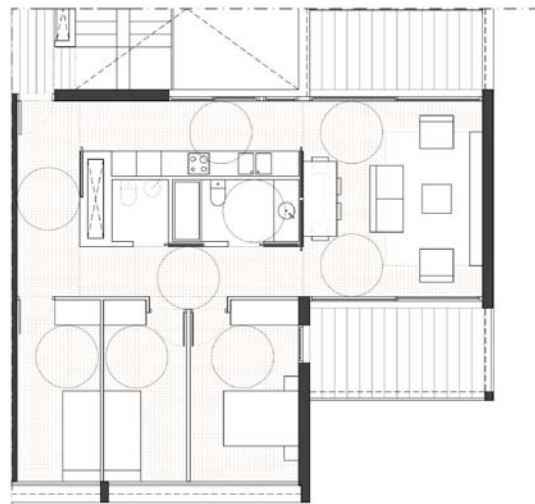
4D

4D DOBLE BYPASS

3D + DESPATX PROFESSIONAL

3D ADAPTAT

Sostenibilitat, eficiència energètica i tècnica.

Creiem necessari remarcar que el primer criteri de sostenibilitat i estalvi energètic parteix del mateix concepte tipològic, es a dir: emfatitzar el caràcter de les solucions passives enfront de les mecàniques o tècniques. Així, la relació amb l'exterior i la consideració del control climàtic a partir de mitjans naturals millorarà el comportament bioclimàtic dels edificis. La ventilació transversal natural (exterior-interior-exterior) i la regulació d'espais intermedis (terrasses, porxos, etc..) son dos dels aspectes destacables a la nostra proposta. (veure annex on es desenvolupen amb més profunditat aquest conceptes)

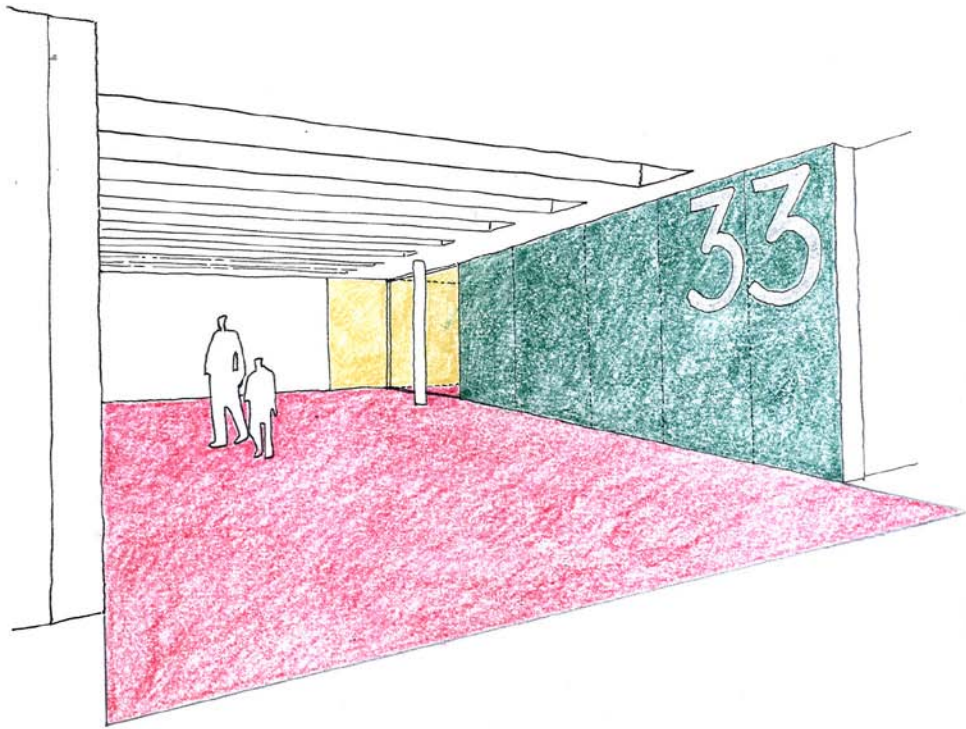
La possibilitat d'introduir tècniques constructives avançades que millorin la qualitat, el temps d'execució, la eficiència energètica, la minimització dels residus, la millora de les condicions laborals i la disminució del manteniment futur son aspectes que també s'han explorat en aquest projecte. Així hem assajat la possibilitat de prefabricar part dels components de l'obra, amb diferents tècniques o empreses. També s'han pre-dimensionat sistemes de captació solar per ACS (incorporant la coberta com a captador i no plaques convencionals i per tan millorant el paisatge urbà sense minvar el seu rendiment), així com centralitzar la calefacció o el tractament de les aigües grises. (veure annex on es desenvolupen amb més profunditat aquest conceptes).

A la planta coberta nomes accessible pel manteniment s'hi projecta una coberta en forma d'impluvium que resol la captació solar per a la producció d'ACS així com la incorporació dels espais d'instal·lacions necessaris que caracteritza el perfil final del conjunt.

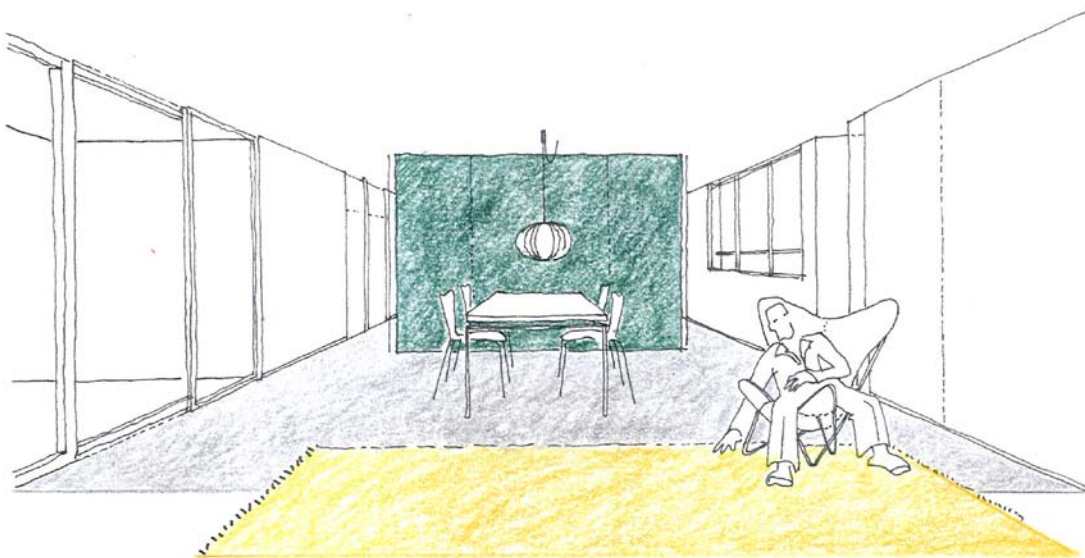
Barcelona a 4 de juny de 2010

Eduard Gascón Climent

Jordi Roig i Navarro

VISTA DE L'ACCÉS AL VESTÍBUL DELS HABITATGES

VISTA DE LA SALA DE L'HABITATGE TIPUS

